

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

Fractie AWP
Mevrouw M. Hilders

datum	12 december 2023
uw kenmerk	
zaaknr.	2023-Z14711
documentnr.	WLDOC-1037746042-8054
onderwerp	Beantwoording artikel 35-vragen over de veiligheidssituatie en de risico's voor wateroverlast voor de inwoners van de dorpen in Leudal die aan de Maas en aan het Lateraalkanaal liggen

Beste mevrouw Hilders,

Per e-mail van 22 november 2023 heeft u aan het dagelijks bestuur een aantal vragen gesteld over de veiligheidssituatie en de risico's voor wateroverlast voor de inwoners van de dorpen in Leudal die aan de Maas en aan het Lateraalkanaal liggen.

U schrijft: "In de vergadering van het Algemeen Bestuur van juli is ingesproken door de heer Baldwin Grabert, inwoner van de gemeente Leudal over de veiligheidssituatie en de risico's voor wateroverlast voor de inwoners van de dorpen in Leudal die aan de Maas en aan het Lateraalkanaal liggen.

Het gebied waarin deze dorpen liggen heeft voor de bescherming tegen hoogwater van Midden en Noord Limburg een belangrijke taak. De dijk aanpassing en het project Wijnaerden in Neer, de dijk aanpassing in Buggenum tot het retentiebekken Noord tussen Horn en Haelen getuigen daarvan. Het hoogwater in 2021 heeft de gevolgen voor bewoners, opnieuw en indringend zichtbaar gemaakt.

De heer Grabert heeft het Waterschap Limburg gevraagd regie te nemen voor het treffen van maatregelen om de bescherming tegen wateroverlast beter te regelen en herhaling van de situatie die zich heeft voorgedaan in 2021 te voorkomen.

Ik verwijs naar de tekst die de heer Grabert aan het AB bij zijn inspreken heeft overhandigd en in uw bezit is.

U zou op deze problematiek beraden en er in de betreffende commissie op terugkomen. Inmiddels zijn we een paar maanden verder en stellen we u hierover schriftelijke vragen ex art. 35, bestemd voor schriftelijke beantwoording.

De AWP fractie heeft de projectdocumenten, zoals van het Retentiebekken West, bestudeerd en ontleent daaraan en aan de inspreektekst van de heer Grabert de navolgende vragen:"

Voorafgaand aan de beantwoording van uw vragen wijzen we u langs deze weg ook op de afhandeling van actiepunt 107 tijdens de AB vergadering van 29 nov j.l. U bent conform eerdere toezegging, schriftelijk reeds geïnformeerd over retentiegebied Lateraalkanaal West. Deze informatie is u 9 oktober per mail toegezonden. Bij de beantwoording van de vragen verwijzen we u dan ook eveneens naar deze stukken.

Vraag 1

Bent u bereid de regie te nemen en de mogelijkheid te onderzoeken dan wel te bevorderen de inlaat van het bekken zuid tijdelijk aan te passen opdat het bekken zuid het eerst begint vol te lopen waardoor het bekken noord en zuid functioneel wordt conform de projectdoelstellingen?

Antwoord op vraag 1

Het retentiegebied Lateraalkanaal West bestaat uit twee retentiebekkens waarvoor Rijkswaterstaat (RWS) verantwoordelijk is: een noordelijk bekken bij Horn en een zuidelijk bekken bij Beegden en Heel. Aangezien planvorming, inrichting en werking van beide retentiegebieden een verantwoordelijkheid van het Rijk zijn en onderdeel van het gehele riviersysteem van de Maas ligt de taak/regie bij RWS en niet bij het waterschap. Door RWS is aangegeven dat het retentiegebied Lateraalkanaal West bij het hoogwater van 2021 naar verwachting heeft gefunctioneerd en voldoet aan de projectdoelstelling. Voor meer informatie over de werking van het retentiegebied Lateraalkanaal West verwijzen wij u naar AB-informatiebrief van 9 oktober 2023.

Vraag 2

Hoe is de status retentiebekken versus uiterwaarden geregeld? Is het de bedoeling dat een retentiebekken onbeperkt volloopt?

Antwoord op vraag 2

Zoals u ook in de eerder toegezonden notitie heeft kunnen lezen, is het retentiegebied Lateraalkanaal West in juridische zin een buitendijks gebied. De retentiebekkens van RWS hebben beiden een vaste inlaatdrempel die gaan functioneren bij waterstanden hoger dan deze vaste drempels. Voor meer informatie over de werking van het retentiegebied Lateraalkanaal West verwijzen wij u naar AB-informatiebrief van 9 oktober.

Vraag 3

Hoe oordeelt u over het feit dat er een schaderegeling voor retentiebekken zuid bestaat en niet voor noord? Bent u met ons van oordeel dat hier rechtsgelijkheid voor de bewoners moet worden geschapen?

Antwoord op vraag 3

Waterschap Limburg is geen partij in het al dan niet uitkeren van schadevergoedingen in dit gebied.

Ter informatie in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) Aanvulling Zandmaas staat het volgende opgenomen:

"Retentiegebied Lateraalkanaal west"

*Voor de kaden rond het retentiegebied Lateraalkanaal west zijn op basis van de inspraakreacties en voortschrijdend inzicht een aantal wijzigingen aangebracht in het ontwerp van het retentiegebied. **Het noordelijk bekken van het retentiegebied zal in de nieuwe situatie langer droog blijven dan in de huidige situatie, mede op basis van de inspraakreacties zullen in dit gebied geen kaden worden aangelegd om de bebouwing te beschermen.** De kade langs het Lateraalkanaal zal wel worden aangepast. **In het zuidelijk bekken is de situatie anders en zullen bij een 1:250 situatie hogere waterstanden optreden dan nu het geval zou zijn bij een 1:250 situatie.** Echter tot het moment dat het retentiegebied zich begint te vullen, dit is het geval bij een waterstand van ca. 1:70, is de bescherming gelijk aan de huidige bescherming. In het zuidelijk bekken wordt door de aanleg van enkele kaden langs dorpskernen het huidige beschermingsniveau gehandhaafd.*

Vraag 4

Acht u het met de AWP ongewenst dat de maatregelen tot het verbeteren van de hoogwaterveiligheid het risico voor de bewoners rondom het retentiebekken noord vergroot? Door deze werkzaamheden ontstaat een hogere hoogwaterstand. De nog altijd te lage inlaat van 20 NAP bij bekken noord laat hierdoor meer water inlopen. Het slecht functioneren van bekken zuid vergroot dit risico aanmerkelijk. Wilt u zich met RWS er voor inzetten dit risico weg te nemen?

Antwoord op vraag 4

Het in uw vraag geschetste beeld dat als gevolg van hoogwaterbeschermingsmaatregelen door het waterschap de veiligheidssituatie voor bewoners rondom het retentiebekken Noord vermindert, is niet correct. Bij de hoogwaterveiligheidsprojecten die het waterschap uitvoert worden de rivierkundige effecten inzichtelijk gemaakt. Mocht (onverhoopt) blijken dat door één van onze projecten het risico voor de bewoners rondom het retentiebekken, maar ook elders, toeneemt dan zal een zorgvuldige afweging van de verschillende belangen in onze besluitvorming plaats vinden. Ook hier geldt dat het Rijk RWS) als rivierbeheerder verantwoordelijk is voor de beheersing van de effecten van alle plannen die van invloed zijn op het Maassysteem.

Waterschap Limburg zet zich daadkrachtig in voor het realiseren van de dijkversterkingen benedenstrooms zodat RWS de inlaatdrempel van het LKW kan verhogen en daarmee de (feitelijke) bescherming voor de bewoners rondom het retentiebekken noord verder wordt verhoogd. Voor de reactie op de werking van het zuidelijke bekken verwijs ik u naar het antwoord op vraag 1:. Door RWS is aangegeven dat het retentiegebied Lateraalkanaal West bij het hoogwater van 2021 naar verwachting heeft gefunctioneerd en voldoet aan de projectdoelstelling. Voor verdere informatie over het verhogen van de instroomdrempel van het noordelijk bekken verwijzen wij u naar AB-informatiebrief van 9 oktober.

Vraag 5

Acht u het met ons een ongewenst effect dat het verwijderen van de dijk oostzijde Lateraalkanaal nog een extra risico toevoegt aan de bewoners in het gebied en dat dit risico moet worden opgeheven?

Antwoord op vraag 5

Gemeente Roermond is initiatiefnemer en trekker van het project verlagen dam Lateraalkanaal West. Dit project is opgenomen in de afsprakenlijst Bestuurlijke Overleggen MIRT van 25/26 november 2020, onder punt 26: Integraal Riviermanagement (IRM). Het waterschap is betrokken bij de projecten die onderdeel uit maken van het Integraal Riviermanagement, maar is in dit geval géén bevoegd gezag. Aan dergelijke plannen is óf een vergunningprocedure of een projectplanprocedure gekoppeld, die voor dit project nog niet is opgestart. Rijkswaterstaat is voor dit project het bevoegd gezag dat een besluit over dit project en die hieraan te stellen voorwaarden moet nemen.

Vraag 6

Met welke waterhoogten wordt momenteel gerekend bij verschillende hoeveelheden aanvoer van hoogwater via Maastricht? Welke maatregelen zijn hierbij noodzakelijk bij onderscheidenlijke waterhoeveelheden teneinde de risico's voor wateroverlast en het gevaar voor overstroming weg te nemen?

Antwoord op vraag 6

De kans van instromen van het noordelijk bekken is ongeveer 1:30 jaar. Op basis van de Betrekkingslijnen Maas versie 2023_2024 komt deze situatie (theoretisch) overeen met een afvoer van ca. 2800 m³/sec bij RWS meetpunt St. Pieter. Bij een daadwerkelijk optredend hoogwater kunnen hierop afwijkingen naar boven of beneden ontstaan afhankelijk van o.a. de golfvorm van het hoogwater. Zoals aangegeven is het retentiegebied Lateraalkanaal West juridisch een buitendijks gebied. Voor de concrete maatregelen in het retentiegebied die door de gemeente zijn voorzien verwijzen wij u naar het Hoogwaterplan van de gemeente Leudal: [hoogwaterplan Leudal](#)

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 35 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur zal een afschrift van deze brief ter kennisneming worden toegezonden aan de leden van het algemeen bestuur.

Met vriendelijke groet,

het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg,

de secretaris-directeur,

de waarnemend dijkgraaf

ir. E.J.M. Keulers MMO

drs. L.H.J. Verheijen